

52. $A = \int_{\frac{\pi}{12}}^a -2(\sin^4 x - \cos^4 x)dx = \frac{1}{2}$
ise $a = ?$

Çözüm: $A = \int_{\frac{\pi}{12}}^a -2(\sin^2 x -$

$\cos^2 x)(\sin^2 x + \cos^2 x)dx = \int_{\frac{\pi}{12}}^a 2 \cos 2x dx =$
 $\sin 2a - \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$

Bu da $\sin 2a = 1$ veya $2a = \frac{\pi}{2} + 2k\pi$ veya
 $a = \frac{\pi}{4} + k\pi$ verir.

PROBLEMLER İLE EĞLENELİM (Mİ?)

Şafak Alpay *

Size ilgileneceğinizi umduğum bazı problemler sunuyorum. Tatilin geri kalan kısmı ve dersleriniz kızıışmadan uğraşmanız dileği ile hepimize mutlu yıllar!

- 1994'de 5 Nisan salı gününe gelmişti. Acaba hangi yılda 5 Nisan yine bir salı gününe gelecek?
- N tam sayısı için M , N 'nin basamaklarını ters sırada yazarak elde ettiğimiz sayı olsun. Örneğin $N = 6923$ ise $M = 3296$ olur. $N - M$ 'nin 9 ile bölünebileceğini gösteriniz.
- $x^3 - kx - 1 = 0$ denkleminin iki eşit kökü olduğu tüm k gerçel sayılarını bulunuz.
- $\mathbb{Z}$ tam sayılar kümesi olsun $f: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ ve
  - $f(f(n)) = n$, $n \in \mathbb{Z}$
  - $f(f(n+2)+2) = n$, $n \in \mathbb{Z}$
  - $f(0) = 1$
 özelliklerini sağlayan tek fonksiyonun $f(n) = 1 - n$ olduğunu gösteriniz.
- 210 sayısından küçük ve 210 ile aralarında asal olan kaç tane doğal sayı vardır?
- $m^2 - 7n^2 = 1$ eşitliği sağlayan (m, n) çiftleri nelerdir?
- Dar açısı 30° olan bir paralel kenarda, köşegenlerin oranı $\sqrt{2 + \sqrt{3}}/\sqrt{2 - \sqrt{3}}$ ise, kenarların oranını bulunuz.
- $\frac{1}{1.3} + \frac{1}{3.5} + \dots + \frac{1}{(2n-1)(2n+1)} + \dots + \frac{1}{255.257} = ?$
- $(x+y)^2 = 2$ ve $(\frac{1}{x} + \frac{1}{y})^2 = 8$ ise, $xy = ?$

- a, b, c, d , $x^4 - bx + 3 = 0$ denkleminin kökleri iseler, kökleri $\frac{a+b+c}{d^2}$, $\frac{a+b+d}{c^2}$, $\frac{a+c+d}{b^2}$ olan denklemin bulunuz.
- Her n doğal sayısı için $\frac{21n+4}{14n+3}$ kesrinin indirgenemez olduğunu gösteriniz. (Bu 1959 yılında yapılan ilk matematik olimpiyatlarından bir sorudur.)
- $1.2 + 2.3 + 3.4 + 4.5 + 5.6 + \dots + 49.50 = ?$ Aşağıdaki çift yönlü önermeleri kanıtlayınız.
- Bir sayının 3 ile bölünebilmesi için gerekli ve yeterli koşulun ($g.$ ve $y.$ koşul) basamaklar toplamının 3 ile bölünebilmesidir.
- Bir sayının 9 ile bölünebilmesi için $g.$ ve $y.$ koşul basamaklar toplamının 9 ile bölünebilmesidir.
- Bir sayının 2^k ile bölünebilmesi için $g.$ ve $y.$ koşul son k basamağın 2^k ile bölünebilmesidir. Örneğin 19392 , $8 = 2^3$ ile bölünebilir çünkü 392 , 8 ile bölünebilir.
- Bir sayının 5^k ile bölünebilmesi için $g.$ ve $y.$ koşul son k basamağının 5^k ile bölünebilmesidir.
- Bir sayının 11 ile bölünebilmesi için $g.$ ve $y.$ koşul basamakları bir toplayıp, bir çıkartarak elde ettiğimiz sayının 11 ile bölünebilmesidir. Örneğin $5 - 1 + 6 - 2 + 9 - 4 + 9 = 22$ olduğundan $11|5162949$.

*ODTÜ Matematik Bölümü Öğretim Üyesi